

KOKOUSTIEDOT

Aika 25.8.2026 klo 16.30

Kirkkoneuvoston kokous

Paikka **Hetan seurakuntakoti**

KIRKKONEUVOSTON PÄÄTTÄJÄT

läsnä

poissa

Puh. joht./kirkkoherra	Teemu Aalto	x	
Jäsen	Ulla Keinovaara	x	
Jäsen	Kalevi Keskitalo		x
Jäsen	Liisa Laakso-Ranta	x	
Varapj.	Sari Norrgård	x	67 §
Jäsen	Lilja Nyrhinen		x
Jäsen	Anne-Maria Näkkäläjärvi	x	

MUUT OSALLISTUJAT

Kv. pj.	Leena Palojärvi	x	
Kv. vpj.	Satu Kotavuopio		x

KÄSITELTÄVÄT ASIAT: Pykälät 54 – 71

LAILLISUUS JA PÄÄTÖSVALTAISUUS **Pykälä 54**

ALLEKIRJOITUS

Teemu Aalto, puheenjohtaja, sihteeri

PÖYTÄKIRJAN TARKISTUS JA HYVÄKSYMINEN

Olemme tarkastaneet tämän pöytäkirjan ja todenneet sen kokouksen kulun ja tehtyjen päätösten mukaiseksi.

Paikka ja aika: Enontekiö 25.8.2026

Allekirjoitus:

Nimenselvennys: Liisa Laakso-Ranta Sari Norrgård

Pöytäkirjan tarkastajien nimikirjaimet _____

Sisällys

55	§ Kokoustiedot	3
56	§ Kirkkoneuvoston sihteerin valinta	4
57	§ Pöytäkirjan tarkastajien valinta	4
58	§ Pöytäkirjan nähtävillä olo	4
59	§ Työjärjestyksen hyväksyminen.....	4
60	§ Turvalaistuksen (poistumistievalaistus) uusiminen kirkkoon, asian uudelleen käsittely.....	5
61	§ Palojoensuun hautausmaan kellon rakentaminen.....	7
62	§ Nordean pankkitilien lopettaminen	8
63	§ Siviilipalvelusvelvollisen ottaminen Enontekiön seurakuntaan.....	9
64	§ Talousarviovuosi 2027.....	11
65	§ Johtajana kirkossa 360° -arvioinnin tulokset.....	13
66	§ Hallintoa ja johtamista koskeva palaute ja kirkkoherran vastine.....	15
67	§ Hetan hautausmaan laajennusalueen hankinta	17
68	§ Kirkkoherran vuosiloma ja sijainen, palkkaus	19
69	§ Ilmoitusasiat.....	20
70	§ Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus	21
71	§ Kokouksen päättäminen	21

55 § Kokoustiedot

Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avaa kokouksen klo 16.34 suomeksi ja saameksi Isä meidän rukouksella ja virrellä 499

Läsnäolijat ja kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kirkkolain 10:15 § 1 mom:n mukaan seurakunnan toimielin on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on saapuvilla.

--

Seurakunnan hallintosäännön 16 § mukaan kirkkoneuvoston kokouskutsu on toimitettava viimeistään viisi (5) päivää ennen kokousta kirkkoneuvoston jäsenille. Kokouskutsu tulee lähettää samalla tavalla niille, joilla on läsnäolo- ja puheoikeus toimielimen kokouksessa. Kokouskutsussa on mainittava, mitä toimielimen päätöksentekotapaa noudatetaan kunkin asian kohdalla. Jos asia käsitellään sähköisessä päätöksentekomenettelyssä, tulee kutsussa kertoa, mihin mennessä asia on käsiteltävä sähköisesti.

--

Seurakunnan hallintosäännön 17§ mukaan esityslista sisältää selostukset käsiteltävistä asioista ja kirkkoneuvoston ehdotukset tai esittelijän esitykset toimielimen päätöksiksi.

Esityslista voidaan toimittaa tallentamalla se toimielimen jäsenten sekä läsnäolo- ja puheoikeutettujen saataville asianhallintajärjestelmään.

--

Seurakunnan hallintosäännön 19 § mukaan kirkkoneuvoston jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, jos hän ei pysty osallistumaan kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn.

Järjestäytyminen:

Puheenjohtaja toimittaa nimenhuudon ja toteaa, että läsnä on enemmän kuin puolet kirkkoneuvoston jäsenistä.

Kokous on kutsuttu koolle kirkkolain, kirkkojärjestyksen ja hallintosäännön edellyttämällä tavalla. Kokouskutsu ja esityslista on toimitettu kirkkoneuvoston jäsenille säädetyssä ajassa, **8.8.2026**. Esityslistan ja pöytäkirjamuistion valmistelun tukena on käytetty tekoälyä. Esityslistaan on päivitetty pykälät 67 § ja 68 § ja päivitetty esilista ja lisäliitteet on toimitettu 21.8.2026.

Kirkkoherran esitys

Kokous on laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

56 § Kirkkoneuvoston sihteerin valinta

Kirkkoherran esitys

Sihteerinä toimii kirkkoherra.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

57 § Pöytäkirjan tarkastajien valinta

Kirkkoherran esitys

Pöytäkirjan tarkastajiksi valitaan Liisa Laakso-Ranta ja Sari Norrgård, he toimivat tarvittaessa ääntenlaskijoina. Pykälä 67 § tarkastetaan kokouksessa.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

58 § Pöytäkirjan nähtävillä olo

Kirkkoherran esitys

Pöytäkirja pidetään nähtävänä Enontekiön seurakunnan kotisivuilla 26.8.-16.9.26.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

59 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Kirkkoherran esitys

Päivitetty esityslista toimii työjärjestyksenä. 21.8.2026 tulleet lisäpykälät 67 § ja 68 § otetaan mukaan käsittelyyn.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

60 § Turvavalaituksen (poistumistievalaistus) uusiminen kirkkoon, asian uudelleen käsittely

Kirkkoneuvosto käsitteli Hetan kirkon poistumistievalaistuksen uusimista Kn 3 26.5.2026, 40 §. Kirkkoneuvoston jäsen Lilja Nyrhinen on esittänyt asian ottamista uudelleen käsittelyyn, koska asian käsittelyn jälkeen on ilmennyt, että päätöksenteon pohjana olleissa tiedoissa oli osittain virheellisiä tai puutteellisia tietoja erityisesti vaihtoehdon 2 (itsenäiset Harper LED -turvavalaisimet) huollon ja varaosien saatavuuden osalta. Kirkkoneuvosto päättää ottaa asian uudelleen käsiteltäväksi.

Yrittäjältä saadun tarkennetun selvityksen mukaan Harper LED -turvavalaisimissa käytettävä virtalähde ei ole tavallinen paristo vaan litiumakku, jonka valmistajan ilmoittama käyttöikä on noin 10 vuotta. Mikäli akku lakkaa toimimasta ennen käyttöiän päättymistä, se kuuluu takuun piiriin. Vara-akkuja voidaan tilata laitetoimittajan kautta, ja niiden toimitusaika on noin kaksi päivää. Akkujen vaihtaminen on yksinkertainen huoltotoimenpide. Akun hinta on 11 euroa kappaleelta.

Lisäksi on tarkentunut, että itsenäiset turvavalaisimet vaativat 230 voltin sähkönsyötön. Syöttö voidaan ottaa lähimmästä jakorasiasta tai muusta soveltuvasta sähkönsyöttöpisteestä. Ratkaisussa ei käytetä keskitettyä akkusyöttöä, vaan jokainen valaisin toimii itsenäisesti oman akkuvarmennuksensa avulla. Tämä vähentää järjestelmän vikaherkkyyttä sekä helpottaa ja alentaa tulevia huolto- ja ylläpitokustannuksia verrattuna keskusyksikköön perustuvaan järjestelmään.

Poistumistievalaistus on keskeinen osa rakennuksen paloturvallisuutta ja henkilöturvallisuutta. Nykyiset valaisimet ovat käyttöikänsä päässä ja niiden toimintavarmuus on heikentynyt. Turvallisuusmääräysten mukaisesti poistumisreittien tulee olla kaikissa tilanteissa selkeästi merkittyjä ja valaistuja.

Alkuperäisessä tarjouksessa olevat vaihtoehdot ovat:

Vaihtoehto 1: Keskusyksikköjärjestelmä (Teknoware)

Hinta 1 990,93 € (alv 25,5 %)

- Perinteinen ja vakiintunut ratkaisu
- Keskitetty valvonta mahdollista

Miinukset:

1. Vaatii säännöllistä huoltoa
2. Keskusyksikkö muodostaa yksittäisen vikapisteen
3. Järjestelmä on teknisesti monimutkaisempi

Vaihtoehto 2: Itsenäiset Harper LED -turvavalaisimet

Hinta 2 752,22 € (alv 25,5 %)

- Ei keskusyksikköä, joten vähemmän vikaherkkyyttä
- Litiumakun käyttöikä noin 10 vuotta
- Akut saatavissa toimittajan kautta nopeasti
- Akkujen vaihto helppoa
- Huolto- ja ylläpitokustannukset pienemmät
- Toimivat myös yleisvalaistuksena sähkökatkojen aikana
- Energiatehokas ratkaisu

Miinukset:

- Ei keskitettyä valvontaa
- Vaatii 230 V sähkönsyötön jokaiselle valaisimelle

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): Ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi: Ei välitöntä vaikutusta.

Liitteet: -

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto käy periaatekeskustelun muuttuneista tiedoista ja harkitsee päättääkö se pysyä edellisessä hankintapäätöksessä, eli hyväksyykö se edelleen Väylävirta & Tekijät Oy:n tarjouksen sekä toteuttaa turvalaistuksen uusimisen vaihtoehtoon 2 (itsenäiset Harper LED-turvalaisimet 2 752,22 €) mukaisesti.

Kirkkoneuvoston päätös

Päätetään hyväksyä Väylävirta & Tekijät Oy:n tarjouksen vaihtoehto 2 itsenäiset Harper LED-turvalaisimet 2 752,22 €. Työ tulee olla tehtynä 30.9.2026 mennessä.

61 § Palojoensuun hautausmaan kellon rakentaminen

Aarne Kultima on ilmoittanut, että Palojoensuun hautausmaan kellohanketta varten järjestetty varainkeräys on päättynyt ja kello on tilattu. Kellon rakentamisen arvioidaan toteutuvan elo-syyskuun aikana.

Aarne Kultima on käynyt keskusteluja kellohankkeessa mukana olleiden tahojen, jakokunnan, kyläläisten sekä aurausurakoitsijan kanssa kellon sijoituspaikasta. Keskustelujen perusteella on esitetty, että kello sijoitettaisiin hautausmaan käytävän päähän aidan ulkopuolelle. Esitetty sijoituspaikka sijaitsee seurakunnan omistamalla maa-alueella eikä haittaa alueen talvikunnossapitoa.

Esitetyn sijoituspaikan etuna on myös se, että kellon ääni sijoittuu kauemmaksi siunaus- ja saattoväestä, mikä parantaa käyttömukavuutta hautaustoimitusten yhteydessä.

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): Ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi: Ei välitöntä vaikutusta.

Liitteet -

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi varainkeräyksen päättymisen ja kellon tilaamisen sekä hyväksyy kellon sijoittamisen hautausmaan pääkäytävän päähän aidan ulkopuolelle esittelytekstissä kuvattuun paikkaan.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

62 § Nordean pankkitilien lopettaminen

Enontekiön seurakunnalla on tällä hetkellä käytössään pankkitilit sekä OP Pohjolassa että Nordea Pankki Suomi Oyj:ssä.

Seurakunnan taloushallinnon näkökulmasta kahden eri pankin käyttö ei ole välttämätöntä seurakunnan maksuliikenteen, kassanhallinnan eikä kirjanpidon hoitamiseksi. Kirkkohallituksen taloushallinnon ohjeistuksessa on korostettu taloushallinnon toimintatapojen yhdenmukaistamista, hallinnon yksinkertaistamista sekä kustannustehokkuutta seurakuntatalouksissa.

Käytännössä seurakunnan pankkipalvelut voidaan hoitaa yhden pankin kautta. Kahden pankkisuhteen ylläpitäminen aiheuttaa ylimääräisiä palvelu- ja hallinnointikuluja sekä lisää taloushallinnon työmäärää. Nordean tilien käytöstä luopuminen selkeyttää seurakunnan rahaliikennettä ja vähentää pankkipalveluista aiheutuvia kustannuksia.

Seurakunnan päivittäinen maksuliikenne ja varojen hallinnointi voidaan toteuttaa tarkoituksenmukaisesti OP Pohjolan kautta. Tarkoituksena on siirtää Nordean tileillä olevat varat OP Pohjolaan ja lopettaa Nordean pankkitilit sen jälkeen, kun kaikki tiliin liittyvät maksuliikenne- ja sopimusjärjestelyt on asianmukaisesti hoidettu.

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): Ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi: Ei välitöntä vaikutusta.

Liitteet: -

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto päättää lopettaa Enontekiön seurakunnan tilin FI6413163000000233 sekä kaikki siihen liitetyt palvelut Nordea Bank Oyj:ssä. sekä valtuuttaa Enontekiön seurakunnan kirkkoherran, Teemu Joonas Aallon [REDACTED], hoitamaan tilin ja palveluiden lopetus, sekä siirtämään tilillä olevat varat OP Pohjolan tilille Enontekiön seurakunta FI1256438850014346.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

63 § Siviilipalvelusvelvollisen ottaminen Enontekiön seurakuntaan

Onni Ahlholm on tiedustellut mahdollisuutta suorittaa siviilipalvelus Enontekiön seurakunnassa ajalla 3.8.2026-2.7.2027. Kirkkoherra on selvittänyt asian ja todennut siviilipalveluksen suorittamisen seurakunnassa mahdolliseksi.

Suomen evankelis-luterilaisessa kirkossa on käynnissä seurakuntien verkkosivustojen uudistus, jossa seurakunnat siirtyvät yhteiseen sivustopohjaan ja yhtenäiseen ilmeeseen. Uudistuksen toteuttaminen edellyttää seurakunnilta sisällöntuotantoa ja olemassa olevan aineiston siirtämistä uuteen järjestelmään. Pienissä seurakunnissa työhön ei ole mahdollista osoittaa merkittävää henkilöstöresurssia ilman muiden tehtävien kärsimistä.

Onnin ensisijaisena tehtävänä olisi Enontekiön seurakunnan verkkosivujen päivittämiseen liittyvä työ. Asiasta on sovittu Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän talouspäällikkö Antti Huhdan kanssa siten, että Enontekiön seurakunnan sivustotyön valmistuttua Onni voisi osallistua myös Inarin ja Utsjoen seurakuntien verkkosivujen päivittämiseen. Toimipiste sijaitsee pääsääntöisesti Hetassa.

Verkkosivustotyön ohella Onnin tehtäviin kuuluisi muun muassa kirkko-opaspäivystystä sekä avustavia tehtäviä seurakuntamestarin ja kanslistin työssä Enontekiön seurakunnassa.

Työaika on 36-40 tuntia viikossa. Siviilipalvelusvelvolliseen ei sovelleta virka- tai työehtosopimusta, mutta hänellä on oikeus siviilipalveluslain mukaisiin vapaisiin sekä samoihin arkipyhävapaisiin kuin palveluspaikan muulla henkilöstöllä.

Siviilipalveluksen päivärahakustannusten arvioidaan olevan yhteensä noin 7 000 euroa. Kustannukset on sovittu jaettavaksi puoliksi Pohjois-Lapin seurakuntayhtymän kanssa.

Päivärahojen lisäksi kustannuksia muodostuu jonkin verran työterveyshuollosta sekä työvälineiden hankinnasta. Näistä vastaa Enontekiön seurakunta.

Asiasta on käyty periaatekeskustelu kirkkovaltuuston ja kirkkoneuvoston puheenjohtajiston kanssa, eikä siviilipalvelusvelvollisen ottamiselle ole nähty estettä.

Kirkkoherra on hallintosäännön 8 §:n nojalla tehnyt viranhaltijapäätöksen, jolla Onni on otettu siviilipalvelukseen Enontekiön seurakuntaan ajalle 3.8.2026-2.5.2027. Hallintosäännön mukaan kirkkoherran toimivalta määräaikaisen palvelussuhteen ottamisessa on enintään yhdeksän kuukautta, minkä vuoksi palveluksen loppuosasta päättää kirkkoneuvosto.

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): Ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi: Ei välitöntä vaikutusta.

Liitteet: Liite 1 Kn 4 Kirkkoherran päätös 7 – 2026

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto päättää, ettei se käytä otto-oikeuttaan kirkkoherran tekemään viranhaltijapäätökseen 6/2026, jolla Onni Ahlholm on otettu siviilipalvelukseen Enontekiön seurakuntaan ajalle 3.8.2026-2.5.2027.

Lisäksi kirkkoneuvosto päättää ottaa Onni Ahlholmin siviilipalvelukseen Enontekiön seurakuntaan ajalle 3.5.2027-2.7.2027 samoilla ehdoilla kuin kirkkoherran tekemässä viranhaltijapäätöksessä.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

64 § Talousarviovuosi 2027

Vuoden 2027 talousarvion valmistelu käynnistyy kirkkoneuvoston lähetekeskustelulla. Talousarvio on seurakunnan toiminnan ja talouden tärkein suunnitteluasiakirja, jossa määritellään seuraavan vuoden toiminnalliset painopisteet sekä käytettävissä olevien resurssien kohdentaminen.

Talousarvion valmistelussa on tarpeen arvioida seurakunnan toiminnan nykyisiä ja tulevia tarpeita, jäsenmäärän kehitystä, henkilöstöresursseja, kiinteistöjen ylläpitoa sekä toiminnan ja investointien rahoitusta. Samalla tulee huomioida yleisen kustannustason kehitys sekä seurakunnan talouden pitkän aikavälin kestävyys.

Kirkkoneuvoston on tarkoituksenmukaista käydä tässä vaiheessa keskustelu vuoden 2027 toiminnan keskeisistä tavoitteista, mahdollisista uusista hankkeista sekä niistä toiminnan osa-alueista, joihin seurakunnan voimavaroja erityisesti halutaan kohdistaa. Keskustelun perusteella talousarvion jatkovalmistelulle voidaan antaa tarvittavat suuntaviivat.

Enontekiön seurakunnan talouskatsaus 1-7 / 2026

Toimintatulojen toteuma 81,3 %. Odotuksissa on, että pysyvät ennallaan. Hautapaikkahintojen korotukset voivat kasvattaa tuloja.

Verotulojen toteuma 9,1 % korkeampi kuin edellisvuonna. Talousarvion toteuma 65,2 %. Edellisvuonna verotilitykset heiluivat paljon, joten loppuvuoden aikana näihin kiinnitetään huomiota. Odotuksissa on, että verotulot kasvavat 1-2 % vuosivauhtia lähivuosina.

Toimintaan liittyvät ulkopuoliset rahoitukset (saamelaistyö, matkailijatyö) ovat kasvaneet 2,6 % edellisvuodesta. Talousarvion toteuma 101,8 %. Loppuvuoden aikana ei odoteta uusia avustuksia. Jatkossa saamelaistyön rahoituksen odotetaan kasvavan palkkainflaation tahdissa n. 2 % vuodessa.

Toimintakulut ovat kasvaneet odotetusti 23 %. Talousarvion toteuma on 59,5 %. Kasvu tulee pääosin palvelujen ostoista, jotka ovat kasvaneet 56,2 % edellisvuodesta. Palvelujen osalta talousarvion toteuma on 50,5 %.

Tilikauden tulos on toistaiseksi reilut 90.000 euroa. Edellisvuonna loppuvuosi elo-joulukuun osalta toteumana oli -67.000 euroa, joten odotuksissa on, että tilikauden 2026 tulos olisi 15-35 tuhatta euroa ylijäämäinen. Verotulotilityksiin liittyy kuitenkin epävarmuutta.

Seurakunnan tilivarat ovat jatkaneet kasvussa ja ovat kirjoitushetkellä n. 530.000 euroa.

Talousarvion laadinnasta:

Seurakunnan talous on vakaalla pohjalla ja tulot riittävät hyvin kattamaan toiminnan kulut. Maltilliset investoinnit voidaan rahoittaa jatkuvilla tuloilla. Suuret investoinnit voivat kuitenkin heilauttaa pienen seurakunnan talouden nopeasti hankalaan jamaan.

Talousarvio voidaan laatia siten, että tilikauden arvioitu tulos on hieman ylijäämäinen. Veroprosentin pieni lasku on mahdollinen, jos suuria investointeja ei suunnitella tehtäväksi talousarviovuonna tai lähivuosina. Veroprosentin jatkuvaa veivaamista on syytä välttää.

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): Ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi: Huomioidaan vuoden 2027 toiminnan ja talousarvion valmistelussa.

Liitteet: -

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto käy lähetekeskustelun vuoden 2027 talousarvion valmistelusta ja antaa viranhaltijoille talousarvion jatkovalmistelua koskevat suuntaviivat.

Kirkkoneuvoston päätös

Investointisuunnitelmaan varataan Karesuvannon kappelin remonttia ja konsulttiapua varten 200 000 euroa.

65 § Johtajana kirkossa 360° -arvioinnin tulokset

Kirkkoherra osallistui Johtajana kirkossa 360° -arviointiin, jonka tarkoituksena on tukea johtajan ammatillista kehittymistä sekä tarjota palautetta johtamistyöstä eri näkökulmista. Arvioinnissa johtaja tekee myös oman itsearviointinsa, jota verrataan muiden arvioijien antamiin arvioihin.

Arvioinnissa oli mukana yhdeksän arvioitsijaa (kysely lähetettiin kaiken kaikkiaan kirkkovaltuuston 13 jäsenelle sekä 3 työntekijällä). Johtamistyötä tarkasteltiin kuuden osa-alueen kautta: ihmisten johtaminen, työn johtaminen, tulevaisuuden johtaminen, uusiutumisen johtaminen, vuorovaikutusjohtaminen sekä seurakunnan johtaminen.

Tulosten tarkastelussa on syytä huomioida eräs arviointimenetelmän ominaispiirre. Tällaisissa 360°-arvioinneissa johtajien itsearviointit ovat usein kriittisempiä kuin muiden arvioijien antamat arviot. Tästä syystä itsearvioinnin ja muiden arvioiden numeerinen vertailu ei sellaisenaan kerro johtamistyön onnistumisesta tai epäonnistumisesta, eikä yksittäisten arvosanaerojen ylitulkinta ole tarkoituksenmukaista. Arvioinnin varsinainen arvo on siinä, että sen avulla voidaan tunnistaa johtamistyön vahvuuksia, kehittämiskohteita sekä arvioida sitä, kuinka yhteneväisesti johtaja ja ympäröivä työyhteisö näkevät johtamisen.

Arvioinnin perusteella johtamistyön vahvuudet liittyvät erityisesti ihmisten johtamiseen, uusiutumisen johtamiseen sekä seurakunnan johtamiseen. Palautteissa nousivat esille muun muassa helposti lähestyttävä johtamistapa, työyhteisön tukeminen, luottamuksen rakentaminen sekä kyky toimia erilaisissa hengellisissä ja hallinnollisissa tilanteissa. Vapaassa palautteessa todettiin muun muassa, että kirkkoherraan voidaan luottaa myös vaikeissa tilanteissa ja että hän on sopeutunut nopeasti seurakunnan toimintaympäristöön sekä saavuttanut seurakuntalaisten luottamuksen.

Arviointi nosti esille myös kehittämiskohteita. Erityisesti viestintään, päätöksistä tiedottamiseen, ristiriitatilanteisiin tarttumiseen sekä johtamisratkaisujen perusteiden avaamiseen liittyvät kysymykset saivat muuta arviointia hieman matalampia tuloksia. Nämä ovat samalla teemoja, joiden kehittämiseen johtamistyössä on jatkossa syytä kiinnittää erityistä huomiota.

Kirkkoherran näkökulmasta arvioinnin arvokkain anti on ollut mahdollisuus saada palautetta omasta työstä. Samalla on syytä kiittää kaikkia arviointiin osallistuneita luottamushenkilöitä, työntekijöitä ja muita arvioijia siitä ajasta, huolellisuudesta ja rakentavasta tavasta, jolla palaute on annettu. Arvioinnin merkitys perustuu siihen, että palautetta uskalletaan antaa avoimesti myös silloin, kun esille nousee kehittämistarpeita.

Kirkkoherran on samalla syytä pahoitella, että arvioinnin tulokset tuodaan kirkkoneuvoston käsiteltäväksi vasta lähes vuoden kuluttua arvioinnin valmistumisesta. Tulokset olisi ollut tarkoituksenmukaista käsitellä luottamuselimissä aikaisemmin. Vaikka arvioinnin toteuttamisesta on kulunut aikaa, sen havainnot ovat edelleen ajankohtaisia ja tarjoavat hyödyllistä tietoa seurakunnan johtamisen vahvuuksista ja kehittämiskohteista.

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): Ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi: Ei välitöntä vaikutusta.

Liitteet: Liite 2 Johtajana kirkossa, 360 johtaja-arviot

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto merkitsee Johtajana kirkossa 360° -arvioinnin tulokset tiedoksi ja käy asiasta keskustelun.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

66 § Hallintoa ja johtamista koskeva palaute ja kirkkoherran vastine

Seurakunnan palautelaatikkoon on kesän aikana jätetty kaksi anonymia palautetta, jotka koskevat kirkkoherran sijaisjärjestelyjä, jumalanpalvelusten toimittajista tiedottamista sekä kirkkoherran sijaisina tai toimitustehtävissä toimivien pappien palkkioita.

Palautteissa on tuotu esille huoli seurakunnan päätöksenteon avoimuudesta, oikeudenmukaisuudesta ja yhdenvertaisuudesta. Erityisesti palautteissa on verrattu pastori Essi Aallon ja Kittilän kirkkoherran Päivi Helénin tehtäviä sekä heille maksettavia korvauksia. Palautteiden mukaan kirkkoherra on suosinut omaa puolisoaan palkkausasioissa.

Lisäksi palautteissa on kysytty, miksi jumalanpalvelusten toimittajia ei aina ilmoiteta samalla tavalla seurakunnan viestinnässä.

Palautteiden johdosta kirkkoherra on laatinut asiasta kirjallisen vastineen.

Vastineessa todetaan, että kirkkoherra ei voi osallistua läheistään koskevaan päätöksentekoon. Tästä syystä kirkkoherra on jäävännyt itsensä kaikissa puolisoaan, pastori Essi Aaltoa, koskevissa asioissa. Kirkkoherran sijaisen määrää Oulun hiippakunnan tuomiokapituli, kun taas palkkauksesta päättää seurakunnan kirkkoneuvosto. Niissä tilanteissa, joissa asia koskee pastori Essi Aaltoa, esittelijänä toimii kirkkoneuvoston varapuheenjohtaja, eikä kirkkoherra osallistu asian käsittelyyn tai päätöksentekoon.

Vastineessa todetaan lisäksi, että kirkkoneuvosto on vuonna 2025 päättänyt maksaa pastori Olli Viljakaiselle ja pastori Irene Erkolle kirkkoherran palkan sekä pastori Essi Aallolle kirkkoherran palkan vähennettynä viiden prosentin epäpätevyysvähennyksellä. Tämä on ollut viimeisin vertailukohta, jossa on voitu vertailla kirkkoherran sijaisten palkkauksia.

Vastineessa selvennetään myös, että Kittilän kirkkoherra Päivi Helén ei ole toiminut Enontekiön seurakunnan kirkkoherran sijaisena. Kirkkoherra on vastannut edelleen viranhoitoon liittyvistä hallinnollisista tehtävistä ja virkavastuusta. Päivi Helén on puolestaan toimittanut yksittäisiä jumalanpalveluksia ja muita toimituksia, joista hänelle on maksettu tavanomaiset toimituspalkkiot ja matkakustannusten korvaukset.

Saadun palautteen takia on samalla syytä arvioida seurakunnan viestinnän selkeyttä. Vaikka päätökset ovat julkisesti nähtävillä ja päätöksenteossa on noudatettu esteellisyysäännöksiä, voidaan päätösten perusteiden avaamista ja niistä tiedottamista edelleen kehittää. Palautteet osoittavat, että seurakuntalaiset pitävät avoimuutta, tasapuolisuutta ja päätösten ymmärrettävyyttä tärkeinä arvoina. Näiden toteutumiseen on syytä kiinnittää huomiota myös jatkossa.

Palaute tarjoaa mahdollisuuden arvioida toimintatapoja ja lisätä avoimuutta seurakunnan hallinnossa ja johdossa. Ei välitöntä vaikutusta.

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): Ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi: Ei välitöntä vaikutusta.

Liitteet Liite 3 Kn 4 Palautteet ja vastine

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto merkitsee tiedoksi seurakunnan palautelaatikkoon jätetyt palautteet sekä niihin annetun vastineen ja käy asiasta keskustelun.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto kävi asiasta keskustelun.

Asian käsittely: Tauko 18.41-18.55

Asian käsittely: Sari Norrgård ilmoitti olevansa jäävi ja poistui ennen pykälää.

67§ Hetan hautausmaan laajennusalueen hankinta

Enontekiön seurakunta on käynyt neuvotteluja Enontekiön kunnan kanssa Hetan hautausmaan laajennusalueen hankkimisesta seurakunnan omistukseen. Tarkoituksena on turvata hautausmaan riittävä kapasiteetti pitkälle tulevaisuuteen.

Enontekiön kunta teetti alueesta riippumattoman AKA-auktorisoidun kiinteistöarvion (Juha Tahvanainen Oy, 5.3.2026). Arviokirjan mukaan noin yhden hehtaarin suuruisen hautausmaa- ja pysäköintialueeksi tarkoitetun määräalan markkina-arvo on 15 700 euroa, arviointitarkkuuden ollessa $\pm 10\%$. Arvio perustuu markkinavertailumenetelmään sekä alueen kaavan mukaiseen käyttötarkoitukseen hautausmaa-alueena.

Seurakunta esitti keväällä 2026 kunnalle vastatarjouksen 10 000 euroa. Vastatarjouksen perusteena olivat muun muassa alueen erityinen käyttötarkoitus, alueen rajalliset vaihtoehtoiset käyttömahdollisuudet sekä vertailutiedot toteutuneista hautausmaakaupoista. Kunta ilmoitti 25.6.2026, ettei se hyväksy vastatarjousta, vaan on valmis myymään alueen vain arviointikirjan mukaisella hinnalla.

Jatkokeskusteluissa kirkkoherra kiinnitti huomiota erityisesti arviointikirjan lähtötietoihin. Esille nousi muun muassa pysäköintialueen sijaintia koskeva epäselvyys sekä kysymys siitä, onko arviointialueeseen tosiasiallisesti sisältynyt seurakunnan omistuksessa olevia maa-alueita. Kunnan maankäyttöinsinööri Kai Takkunen totesi 29.6.2026 antamassaan vastauksessa, että jos seurakunnalla ei ole tarvetta asemakaavan mukaiselle uudelle pysäköintialueelle, voidaan pysäköintialue jättää kaupan ulkopuolelle. Tällöin kaupan kohteeksi jäisi noin 8 000 m²:n suuruinen hautausmaaksi kaavoitettu alue, jonka kauppahinnaksi kunta esittää 12 560 euroa. Kunnan toimittama karttaehdotus on liitteenä.

Kirkkoherran arvion mukaan seurakunnan kannalta tarkoituksenmukaisin ratkaisu on tehdä kauppa rajatusta noin 8 000 m²:n suuruisesta hautausmaan laajennusalueesta. Alue vastaa seurakunnan tulevia hautausmaatarpeita, eikä uuden pysäköintialueen hankkimiselle ole tällä hetkellä välitöntä tarvetta.

Liitteet Liite 5a Kn 4 Enontekiö Hautausmaan laajennusalue 2026, Liite 5b Kn 4 hautausmaan laajennus

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4): ei välitöntä vaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi ei välitöntä vaikutusta.

Kirkkoherran päätösehdotus

Kirkkoneuvosto

1. toteaa, että seurakunta ei tässä vaiheessa tarvitse asemakaavan mukaista uutta pysäköintialuetta;

2. hyväksyy neuvottelujen jatkamisen Enontekiön kunnan kanssa siten, että kaupan kohteena on noin 8 000 m²:n suuruinen hautausmaaksi kaavoitettu määräala.

Kirkkoneuvoston päätös

Kirkkoneuvosto tekee ostotarjouksen kunnalle Hetan uuden hautausmaan lisäalueesta, jonka koko on n. 8000m², hintaan 8000 euroa. Alue on Hetan asemakaavassa kaavamerkinnällä EH. Tämän lisäksi seurakunta lahjoittaa kunnalle kaupan yhteydessä Kuntotien risteyksessä olevan maa-alueen, sekä Kirkkotien tiealueen.

Tämä pykälä tarkastettiin kokouksessa.

Asian käsittely: Sari Norrgård palasi kokoukseen kun pykälä avattiin.

68§ Kirkkoherran vuosiloma ja sijainen, palkkaus

Kirkkoherra on vuosilomalla 3.-11.10.2026. Pastori Irene Erkkö on antanut suostumuksen Enontekiön kirkkoherran viransijaisuuteen. Kirkkoneuvoston tehtävä on määrittää sijaiselle palkka.

Liitteet Ei liitteitä.

Lapsivaikutusten arviointi (KJ 10:4):

Päätöksellä ei ole välitöntä lapsivaikutusta.

Saamelaisvaikutusten arviointi

Sijaisella ei ole saamen kielen osaamista, mutta hyvät vuorovaikutustaidot, jotka tukevat väestön kohtaamisessa.

Kirkkoherran päätösesitys

Seurakunta maksaa kyseiseltä ajalta pastori Irene Erkkölle saman palkan kuin vakituudessa virkasuhteessa olevalle kirkkoherralle.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

69 § Ilmoitusasiat

1. Seurakuntavaalit

Ehdokasasettelu päättyy 15.9., ennakkoäänestys on 3.–7.11. ja varsinainen vaalipäivä 15.11.2026. Ehdokkaan tulee olla konfirmoitu seurakunnan jäsen, ja täyttää 18 vuotta viimeistään vaalipäivänä. Äänestää voi seurakunnan jäsen, joka täyttää 16 vuotta viimeistään vaalipäivänä.

2. Piispan tarkastus aikaistuu. Uusi aika 12.-14.3.2026.

3. Kirkkoherra saamenkurssilla perjantaisin (syksy 2026-kevät 2027)

4. Runkoverkon maakaapelointi Karesuvannon kappelilla.

5. Nuorisotyönohjaajan opintojen tilanne.

6. Valmistelussa uusi yhteistyösopimus kehitysvammaistyöstä.

7. Voisiko Hetan uuden hautausmaan ruumiskylmiön nimetä Hiljaisuuden majaksi tai Rauhan majaksi?

8. Kunnan kaukolämmön perusmaksujen ja energiamaksujen tarkistaminen 1.10.2026 alkaen

- a. Nykyinen energiamaksu on 62,01 €/MWh. Uusi kaukolämmön energiamaksu on 90,00 €/MWh (alv 0 %) ja 112,95 €/MWh (sisältäen voimassa olevan arvonlisäveron)

Kirkkoherran päätösesitys

Kirkkoneuvosto merkitsee nämä tiedoksi.

Kirkkoneuvoston päätös

Esityksen mukaan.

70 § Oikaisuvaatimusohjeet ja valitusosoitus

Pöytäkirjan lopussa.

71 § Kokouksen päättäminen

Kokous päättyi 20.00

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

Enontekiön seurakunta

Kirkkoneuvosto 25.8.2026 71 §

1 MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain (652/2023) 12 luvun 4 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain (808/2019) 2 luvun 6 §:n 2 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista annetun lain (1397/2016, hankintalaki) 146 §:n 2 momentin 1 kohdan mukaan hankintalain mukaista valitusta ei voi tehdä päätöksestä tai muusta ratkaisusta, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 56-57, 59, 64-66, 68-71

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 12 luvun 1 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät: 55, 58, 60-63, 67

Erikseen säädetty muutoksenhakukiellot

1. Viranhaltija ei saa valittamalla hakea muutosta lain evankelis-luterilaisen kirkon viranhaltijasta (viranhaltijalaki) 73 §:n mukaan viranomaisen päätökseen evankelis-luterilaisen kirkon virkaehtosopimuksista annetun lain 2 §:ssä tarkoitetussa asiassa eikä saattaa sitä oikaisuvaatimuksin tai hallintoriita-asiana ratkaistavaksi, jos hänellä taikka viranhaltijayhdistyksellä on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa. Mitä tässä momentissa säädetään, sovelletaan vain viranhaltijaan, joka on jäsenenä sellaisessa viranhaltijayhdistyksessä, jolla on oikeus panna asia vireille työtuomioistuimessa, tai sen alayhdistyksessä. Liitetään pöytäkirjaan
2. Muutosta ei saa erikseen hakea oikaisuvaatimuksella tai kirkollisvalituksella päätökseen, joka koskee viranhaltijalain 62 §:n 4 momentissa tarkoitettua väliaikaista virantoimituksesta pidättämistä.

3. Seurakunnan jäsenellä ei ole oikeutta tehdä oikaisuvaatimusta tai valitusta kirkkolain 12 luvun 5 §:n 1 momentin mukaan kirkkoneuvoston tai seurakuntaneuvoston päätöksestä, jos se koskee toiseen henkilöön kohdistuvaa diakoniaa, kristillistä kasvatusta tai opetusta.
4. Valittamalla ei saa hakea muutosta oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 2 luvun 6 §:n 2 momentin mukaan päätökseen, joka koskee vain asian valmistelua tai täytäntöönpanoa. Valittamalla ei myöskään saa hakea muutosta hallinnon sisäiseen määräykseen, joka koskee tehtävän tai muun toimenpiteen suorittamista.
5. Muun lainsäädännön mukaan päätökseen ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet: -

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot Hankintaa koskevista päätöksistä ei kirkkolain 12 luvun 8 §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon. Kansalliset kynnysarvot ilman arvonlisäveroa laskettuna ovat:

- 60 000 € (tavarat ja palvelut sekä suunnittelukilpailut);
- 150 000 € (rakennusurakat);
- 400 000 € (hankintalain liitteen E 1–4 kohdassa tarkoitetut sosiaali- ja terveystoimenpiteet);
- 300 000 € (hankintalain liitteen E 5–15 kohdassa tarkoitetut muut erityiset palvelut) ja
- 500 000 € (käyttöoikeussopimukset)

Pöytäkirjan pykälät: -

2 OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Enontekiön kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Ounastie 123, Enontekiö

Postiosoite: Ounastie 123, 99400 Enontekiö

Sähköposti: enontekio@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 55, 58, 60-63, 67

Oikaisuvaatimus on tehtävä **14 päivän** kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa oikaisuvaatimuksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköinen viesti katsotaan saapuneeksi viranomaiselle silloin, kun se on viranomaisen käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

3 HANKINTAOIKAISU

Hankintaoikaisun tekeminen

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintoaikaisun (hankintalaki 132–135 §). Hankintoaikaisu toimitetaan hankintayksikölle.

Hankintayksikkö: Enontekiön seurakunnan kirkkoneuvosto

Käyntiosoite: Ounastie 123, Enontekiö

Postiosoite: Ounastie 123, 99400 Enontekiö

Sähköposti: enontekio@evl.fi

Hankintoaikaisu on tehtävä **14 päivän kuluessa** siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankintoaikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Jos oikaisuvaatimusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joului- tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa hankintoaikaisun tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen. Hankintoaikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti.

Hankintoaikaisun sisältö

Hankintoaikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintoaikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

Hankintoaikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

4 VALITUSOSOITUS

a) Kirkollis- ja hallintovalitukset

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella.

Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Pohjois-Suomen hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Isokatu 4, 3 krs, 90100 Oulu

Postiosoite: PL 189, 90101 Oulu

Sähköposti: pohjois-suomi.hao@oikeus.fi

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Valitusaika on **30 päivää** päätöksen tiedoksisaannista.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana. Käytettäessä tavallista sähköistä tiedoksiantoa katsotaan asianosaisen saaneen tiedon päätöksestä kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemäntenä päivänä siitä, kun pöytäkirja on julkaistu yleisessä tietoverkossa. Jos muutoksenhakuajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, joulukuun 25 päivä tai juhannusaatto tai arkilauantai, saa valituksen tehdä ensimmäisenä arkipäivänä sen jälkeen.

b) Valitus markkinaoikeuteen

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintaa koskevasta päätöksestä valitusosoituksineen. Valitusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta.

Jos hankintayksikkö on tehnyt hankintapäätöksen jälkeen hankinta- tai käyttöoikeussopimuksen hankintalain 130 §:n 1 tai 3 kohdan nojalla noudattamatta odotusaikaa, valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa siitä, kun tarjoaja on saanut tiedon päätöksestä valitusosoituksineen.

Valitus markkinaoikeudelle on tehtävä viimeistään kuuden kuukauden kuluessa hankintapäätöksen tekemisestä siinä tapauksessa, että ehdokas tai tarjoaja on saanut tiedon hankintapäätöksestä valitusosoituksineen ja hankintapäätös tai valitusosoitus on ollut olennaisesti puutteellinen.

Ehdokkaan tai tarjoajan katsotaan saaneen päätöksestä oheisasiakirjoineen tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä tietoliikenneyhteyksien toimimattomuudesta tai vastaavasta muusta seikasta, jonka johdosta sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee 1) yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua, 2) sitä, että hankintasopimusta ei jaeta osiin hankintalain 75 §:n nojalla tai 3) sitä, että hankintalain 93 §:ssä tarkoitetun kokonaistaloudellisen edullisuuden perusteena käytetään yksinomaan halvinta hintaa tai kustannuksia. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, jos hankinnan arvo ylittää hankintalain 25 §:n mukaisen kynnysarvon.

Markkinaoikeuden yhteystiedot

Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:

Postiosoite: **Radanrakentajantie 5, 00520 HELSINKI**

Käyntiosoite: **Tuomioistuimet-talo. Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki**

Faksi: **029 56 43314**

Sähköpostiosoite: **markkinaoikeus@oikeus.fi**

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

5 VALITUKSEN SISÄLTÖ JA LIITTEET, VALITUSASIAKIRJOJEN TOIMITTAMINEN JA OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää
- sähköpostiosoite, jos valitusviranomaisen päätös voidaan antaa tiedoksi sähköisenä viestinä
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- vaatimusten perustelut

- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä valitusviranomaiselle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksensä tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen on esitettävä valtakirja. Jollei valitusviranomainen toisin määrää, valtakirjaa ei kuitenkaan tarvitse esittää oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetun lain 32 §:ssä tarkoitetuissa tilanteissa.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

[Tuomioistuinmaksulain](#) (1455/2015) 2 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu, jollei lain 4, 5, 7, 8 tai 9 §:stä muuta johdu. Tuomioistuinmaksulain 2 §:ssä säädettyjen maksujen tarkistamisesta annetun oikeusministeriön asetuksen (1122/2021) 1 §:n mukaan oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa on 270 € ja markkinaoikeudessa 2 120 €. Käsittelymaksu markkinaoikeudessa on kuitenkin 4 240 €, jos hankinnan arvo on vähintään Liitetään pöytäkirjaan 1 miljoonaa euroa ja 6 350 €, jos hankinnan arvo on vähintään 10 miljoonaa euroa. Ajantasainen tieto oikeudenkäyntimaksuista löytyy täältä: Maksut - [Tuomioistuinlaitos \(oikeus.fi\)](#) **Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.**